ସୁରିନ୍ଦର କୌର

ବନାମ

ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ଫେବୃଆରୀ 23, 1996

[କେ. ରାମସ୍ୱାମୀ ଏବଂ ଜି. ବି. ପଟ୍ଟନାୟକ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ନିର୍ବାଚନ ଆଇନ :

ପଞ୍ଜାବ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ନିର୍ବାଚନ ନିୟମାବଳୀ:

ନିୟମ 14a- ସରପଞ୍ଚ ପଦବୀ ପାଇଁ ନିର୍ବାଚନ- ଜଣେ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ନାମାଙ୍କନ ପତ୍ର ଦାଖଲ କରିବାକୁ ବାରଣ କରାଯାଇଥିଲା- ଅଭିଯୋଗ ସତ୍ତ୍ୱେ ପୋଲିସ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ନାହିଁ- ଲିଖିତ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସ୍ଥଗିତାଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ- ନିର୍ବାଚନ ସହିତ ଆଗକୁ ବଢୁଥିବା ନିର୍ବାଚନ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଯୋଗାଯୋଗ କରିବା ଏବଂ ଫଳାଫଳ ଘୋଷଣା କରିବା ପରେ ମଧ୍ୟ- କୁହାଗଲା : ସମ୍ଭାବ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ, ଯିଏକି 15 ବର୍ଷ ଧରି ସରପଞ୍ଚ ଥିଲେ, ତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ନାମାଙ୍କନ ପତ୍ର ଦାଖଲ ପରିଚାଳନାକୁ ବେଆଇନ ଭାବରେ ବାରଣ କରାଯାଇଥିଲା- ନିର୍ବାଚିତ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ନିର୍ବାଚନକୁ ରଦ୍ଦ କରାଯାଇଥିଲା- ତଥାପି ସେ ପୁନର୍ବାର ମତଦାନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜାରି ରଖିପାରିବେ ଯାହା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଚାରି ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ ପରିଚାଳନା କରିବା ଉଚିତ ।

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା: ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 4393/1996

ସି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ. ପି. ସଂଖ୍ୟା 863/1993 ର ପଞ୍ଜାବ ଏବଂ ହରିୟାଣା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ତା 13.9.93 ରିଖର ରାୟ ତଥା ଆଦେଶରୁ

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ସୁଧୀର ୱାଲିଆ ଏବଂ ଏଚ. ଏ. ରାଇଚୁରା ।

ପ୍ରତିବାଦୀମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଜି. କେ. ବଂଶଲ ଏବଂ ସତୀଶ ଭିଗ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା: ଅନୁମତି ମଞ୍ଜୁର କରାଗଲା ।

ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କୁ ଶୁଣିଲୁ ।

ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଏହି ଆବେଦନ ପଞ୍ଜାବ ଏବଂ ହରିୟାଣା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ତା 13 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 1993 ରିଖ ଆଦେଶରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଛି ଯାହା ରିଟ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 863/93 ରେ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀ, ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟରୂପେ, ଗୁରୁଦାସପୁର ଜିଲ୍ଲାର ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ଗ୍ରାମ ଡିଆଲଗର୍ଫର 15 ବର୍ଷ ପାଇଁ ଜଣେ ସରପଞ୍ଚ ଥିଲେ । ଏହା ତାଙ୍କର ମାମଲା ଯେ ତା 18 ଜାନୁଆରୀ 1993 ରିଖରେ ସରପଞ୍ଚ ପଦବୀ ପାଇଁ ନିର୍ବାଚନ ହେବାର ଥିଲା ଏବଂ ତା 17 ଜାନୁଆରୀ 1993 ରିଖ ସୁଦ୍ଧା ନାମାଙ୍କନ ପତ୍ର ଦାଖଲ କରିବାର ଥିଲା । ସେ ସମସ୍ତ ଅନାପତ୍ତି ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ତା 15 ଜାନୁଆରୀ 1993 ରିଖରେ ହାସଲ କରିଥିଲେ । ତା 17 ଜାନୁଆରୀ 1993 ରିଖରେ ସେ

ମଧ୍ୟାହ୍ନ 12 ଟାରେ ନାମାଙ୍କନ ପତ୍ର ଦାଖଲ କରିବାକୁ ଯାଇଥିଲେ । ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ପୋଲିସ ଅନ୍ୟାୟ ଭାବରେ ଅଟକ ରଖିଥିଲା । ଏହା ତାଙ୍କ ମାମଲା ଯେ 7ମ ପ୍ରତିବାଦୀ ତାରା ସିଂହ ବଳପୂର୍ବକ ନାମାଙ୍କନ ପତ୍ର ଛଡ଼ାଇ ନେଇଥିଲେ ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଚିରି ଦେଇଥିଲେ । ପୋଲିସରେ ତାଙ୍କ ଅଭିଯୋଗ ସତ୍ତ୍ୱେ, ସେମାନେ ତାଙ୍କ ପ୍ରତିବାଦ ପ୍ରତି କୌଣସି ଧ୍ୟାନ ଦେଇନଥିଲେ କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ଅଭିଯୋଗ ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲେ । ପରିଣାମସ୍ୱରୂପ ସେ ଜିପ୍ସି ଗାଡ଼ିରେ ଉପସ୍ଥିତ ସବ-ଡିଭିଜିନାଲ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ନିକଟରେ ଅପରାହ୍ନ ପ୍ରାୟ 4:30 ରେ ଅଭିଯୋଗ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ । ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଲଗ ବହିରେ ଏକ ପ୍ରବେଶ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇନଥିଲା । ତା 18 ଜାନୁଆରୀ 1993 ରିଖରେ ନିର୍ବାଚନ ହେବାର ଥିବାରୁ ସେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରସ୍ଥ ହୋଇ ରିଟ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ସ୍ୱୀକାରଯୋଗ୍ୟଭାବେ, ଅପରାହ୍ନ 2 ଟାରେ ରହଣି ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେହି ଦିନ ଅପରାହ୍ନ 3 ଟାରେ ଟେଲିଗ୍ରାଫିକ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ଯୋଗାଯୋଗ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଛି ଯେ ଓକିଲ ସମାନ ଜ୍ଞାତବ୍ୟ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଏହା ଅପରାହ୍ନ 3ଟା 50 ମିନିଟରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଅପରାହ୍ନ 4 ଟାରେ ମତଦାନ ବନ୍ଦ ହୋଇଥିଲା । ତେଣୁ ଏହା ଜଣାପଡ଼ିବ ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥଗିତାଦେଶ ମଞ୍ଜୁର ହେବା ପରେ ମତଦାନ ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଅପରାହ୍ନ 3ଟାରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ସ୍ଥଗିତାଦେଶ ବିଷୟରେ ଅବଗତ ହେବା ପରେ ରିଟର୍ଣ୍ଣିଂ ଅଧିକାରୀ ତାଙ୍କ ହାତ ପଛକୁ ରଖିବା ଉଚିତ ଥିଲା ଏବଂ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିବା ଉଚିତ ଥିଲା । ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟବଶତଃ, ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ, ସେ ତରବରିଆ ଭାବେ 7ମ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ ସରପଞ୍ଚ ଭାବେ ବିଧିବଦ୍ଧ ଭାବେ ନିର୍ବାଚିତ ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ ।

ଯଦିଓ ଏହା ଅସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇଛି ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ସରପଞ୍ଚ ଭାବରେ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତା ପାଇଁ ତାଙ୍କ ନାମାଙ୍କନ ପତ୍ର ଦାଖଲ କରିଥିଲେ, ସେ ନାମାଙ୍କନ ପତ୍ର ଦାଖଲ କରିନଥିବା ପ୍ରତିବାଦୀମାନଙ୍କ ବିବୃତିକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରିବା କଷ୍ଟକର ହେବ । ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ନାମାଙ୍କନ ପତ୍ର ଦାଖଲ କରିବା ପାଇଁ ସେ ସମସ୍ତ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇଥିଲେ । ସେ ପୂର୍ବରୁ 15 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ଧରି ଜଣେ ସରପଞ୍ଚ ଥିଲେ । ସେହି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଜଣେ ବୈଧ ଭାବରେ ଆଶା କରିବ ଯେ ସେ ନିର୍ବାଚନରେ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତା କରିବାକୁ ଏକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ରଖିଥିଲେ ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକ କାଗଜପତ୍ର ସୁରକ୍ଷିତ କରିଥିଲେ, ସାଧାରଣ ଭାବରେ ସେ ନାମାଙ୍କନ ପତ୍ର ଦାଖଲ କରିଥାନ୍ତେ କିନ୍ତୁ କିଛି ଅପ୍ରତ୍ୟାଶିତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ । ଏହା ତାଙ୍କ ମାମଲା ଯେ 7ମ ପ୍ରତିବାଦୀ ତାଙ୍କଠାରୁ ବଳପୂର୍ବକ ନାମାଙ୍କନ ପତ୍ର ନେଇଯାଇଥିଲେ ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଚିରି ଦେଇଥିଲେ କାରଣ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ ପୂର୍ବରୁ ସମ୍ପୃକ୍ତ ସମୟରେ ପୋଲିସ ହେପାଜତରେ ଥିଲେ । ସେ ଅହଙ୍କାରପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ପ୍ରତିରୋଧ କରିବାରେ ଅସମର୍ଥ ଥିଲେ । ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ତାଙ୍କୁ ନାମାଙ୍କନ ପତ୍ର ଦାଖଲ କରିବାରୁ ବାରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ସେହି ପରିସ୍ଥିତିରେ ସେ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିକଟକୁ ଯିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ତାଙ୍କୁ କୌଣସି ବାସ୍ତବ ଫଳାଫଳ ମିଳିନଥିଲା, ସେତେବେଳେ ସେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଯାଇଥିଲେ ଏବଂ ସେଥିରେ ସମସ୍ତ ଅଭିଯୋଗ କରି ରିଟ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଆମ୍ଭର ବିଚାରଯୋଗ୍ୟ ମତ ହେଉଛି ଯେ ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ ନିର୍ବାଚନ ପରିଚାଳନା ଆଇନରେ ବୈଧ ନଥିଲା ।

ଯଦିଓ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଶ୍ରୀମାନ ଓକିଲ ପଞ୍ଜାବ ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ନିର୍ବାଚନ ନିୟମାବଳୀର ନିୟମ 14-A ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି, ଆମ୍ଭେ ଭାବୁନାହୁଁ ଯେ ମାମଲାର ତଥ୍ୟ ସେହି ନିୟମରେ ଗଣନା କରାଯାଇଥିବା କୌଣସି ଆଧାରରେ ପଡୁଛି । ସେ ସମାନ ଭାବରେ ଏକ ନିର୍ବାଚନ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ତେବେ, ଉପରୋକ୍ତ

ତଥ୍ୟର ଦୃଷ୍ଟିରେ, ଏହା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ନିର୍ବାଚନରେ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତା କରିବାରୁ ବେଆଇନ ପ୍ରତିରୋଧର ମାମଲା ହୋଇଥିବାରୁ, ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିବା ସରପଞ୍ଚ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟକୁ ନିର୍ବାଚନ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଆଇନର ଲଙ୍ଘନ ଅଟେ । ତେଣୁ, ସରପଞ୍ଚ ଭାବରେ ସପ୍ତମ ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କ ନିର୍ବାଚନକୁ ରଦ୍ଦ କରାଯାଇଛି । ତେବେ ପୁନର୍ବାର ନିର୍ବାଚନ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ କାର୍ଯ୍ୟ ଜାରି ରଖିପାରିବେ ।ଏହି ଆଦେଶ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବାର ଚାରି ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ବାଚନ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ।

ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି । ତଦନୁସାରେ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଜାରି କରାଯାଉଛି । କୌଣସି ଖର୍ଚ୍ଚ ନାହିଁ ।

ଜି. ଏନ.

ଆବେଦନକୁ ମଞ୍ଜୁରୀ ଦିଆଯାଇଛି ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଂଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଅନୁବାଦିକା : ଶ୍ରୀମତୀ ଜୟା ମୁଖାର୍ଜୀ,
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ